

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**

Кафедра готельно-ресторанної справи та туризму

ЗАТВЕРДЖЕНО
Факультет економічний
“18” червня 2026 р.

**РОБОЧА ПРОГРАМА
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
МІЖНАРОДНИЙ ТУРИСТИЧНИЙ БІЗНЕС**

Галузь знань 24 «Сфера обслуговування»

Спеціальність 242 «Туризм та рекреація»

Освітня програма «Туризм»

Факультет Економічний

Розробники: Євген КОЗЛОВСЬКИЙ, доцент кафедри готельно-ресторанної справи та туризму, к. держ. упр., доцент

Київ – 2026 р.

Опис навчальної дисципліни

Дисципліна «Міжнародний туристичний бізнес» є обов'язковою для підготовки здобувачів освітнього ступеня «Бакалавр» спеціальності 242 «Туризм та рекреація». Вона охоплює теоретичні засади і практичні аспекти функціонування туристичного бізнесу на міжнародному рівні, знайомить здобувачів вищої освіти із глобальними тенденціями розвитку індустрії туризму, особливостями туристичного ринку, формами міжнародного співробітництва, а також правовими, економічними та організаційними аспектами ведення туристичного бізнесу. Завдання вивчення дисципліни: сформувати у студентів розуміння структури та функціонування міжнародного туристичного ринку; ознайомити з принципами і механізмами міжнародного туристичного співробітництва; вивчити особливості діяльності туристичних підприємств на глобальному ринку; навчити аналізувати міжнародне туристичне середовище та адаптувати бізнес до змін зовнішнього середовища; сприяти формуванню здатності приймати стратегічні рішення в умовах глобалізації та міжнародної конкуренції.

Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь		
Освітній ступінь	Бакалавр	
Спеціальність	24 «Сфера обслуговування»	
Освітня програма	Туризм	
Характеристика навчальної дисципліни		
Вид	Обов'язкова	
Загальна кількість годин	150	
Кількість кредитів ECTS	5	
Кількість змістових модулів	2	
Курсовий проект (робота)	-	
Форма контролю	Екзамен	
Показники навчальної дисципліни для денної та заочної форм здобуття вищої освіти		
	Форма здобуття вищої освіти	
	денна	заочна
Курс (рік підготовки)	4	4
Семестр	8	8
Лекційні заняття	14 год.	10 год.
Практичні, семінарські заняття	12 год.	10 год.
Лабораторні заняття	-	-
Самостійна робота	124 год.	130 год.
Кількість тижневих аудиторних годин для денної форми здобуття вищої освіти	2 год.	

1. Мета, компетентності та програмні результати навчальної дисципліни

Метою даної дисципліни є формування системи теоретичних знань та практичних навичок з особливостей організації міжнародного туризму як суспільного феномену та галузі економіки, його видів і чинників, що впливають на туристичну діяльність у всьому світі.

Навчальні дисципліни «Аналіз діяльності підприємств сфери туризму», «Облік і контроль туристичної діяльності», «Стандартизація і сертифікація в туризмі», «Економіка туризму», «Маркетинг у туризмі» передують вивченню дисципліни «Міжнародний туристичний бізнес».

Набуття компетентностей:

інтегральна компетентність (ІК): Здатність комплексно розв'язувати складні професійні задачі та практичні проблеми у сфері туризму і рекреації як в процесі навчання, так і в процесі роботи, що передбачає застосування теорій і методів системи наук, які формують туризмознавство, і характеризуються комплексністю та невизначеністю умов.

загальні компетентності (ЗК):

ЗК03. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

ЗК11. Здатність спілкуватися іноземною мовою.

ЗК14. Здатність працювати в команді та автономно.

спеціальні (фахові) компетентності (СК):

СК15. Знання та розуміння предметної області та розуміння специфіки професійної діяльності.

СК27. Здатність до співпраці з діловими партнерами і клієнтами, уміння забезпечувати з ними ефективні комунікації.

СК28. Здатність працювати у міжнародному середовищі на основі позитивного ставлення до несхожості до інших культур, поваги до різноманітності та мультикультурності, розуміння місцевих і професійних традицій інших країн, розпізнавання міжкультурних проблем у професійній практиці.

СК29. Здатність діяти у правовому полі, керуватися нормами законодавства.

Програмні результати навчання (ПР):

ПР01. Знати, розуміти і вміти використовувати на практиці основні положення туристичного законодавства, національних і міжнародних стандартів з обслуговування туристів.

ПР04. Пояснювати особливості організації рекреаційно-туристичного простору.

ПР09. Організувати процес обслуговування споживачів туристичних послуг на основі використання сучасних інформаційних, комунікаційних і сервісних технологій та дотримання стандартів якості і норм безпеки.

ПР10. Розуміти принципи, процеси і технології організації роботи суб'єкта туристичного бізнесу та окремих його підсистем (адміністративно-

управлінська, соціально-психологічна, економічна, техніко-технологічна).

ПР15. Проявляти толерантність до альтернативних принципів та методів виконання професійних завдань.

ПР22. Професійно виконувати завдання в невизначених та екстремальних ситуаціях.

2. Програма та структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин													
	денна форма							заочна форма						
	тижні	усього	у тому числі					усього	у тому числі					
			л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.	
Модуль 1. Концептуальні засади міжнародного туристичного бізнесу														
Тема 1. Міжнародний туризм як багатогранне соціально-економічне явище	1	9	1				8	20						20
Тема 2. Міжнародна співпраця в галузі туризму	2	11	1	1			9	24	2	2				20
Тема 3. Індикатори розвитку міжнародного туризму	3	11	1	1			9	24	2	2				20
Тема 4. Міжнародні туристичні організації	4	11	1	1			9	24	2	2				20
Тема 5. Міжнародний туристичний бізнес в Україні	5	11	1	1			9							
Тема 6. Міжнародні туристичні операції	6	11	1	1			9							
Тема 7. Система якості сервісу у міжнародному туристичному бізнесі	7	11	1	1			9							
Разом за модулем 1		75	7	6			62	92	6	6				80
Модуль 2. Транснаціональні корпорації в туризмі														
Тема 8. Транснаціоналі-	8	13	2	1			10	20	2					18

зація туристичного бізнесу: передумови та еволюція розвитку													
Тема 9. Туристичні транснаціональні корпорації: особливості та напрями діяльності	9	12	1	1			10	19	1	1			17
Тема 10. Управління туристичними транснаціональними корпораціями	10	12	1	1			10	19	1	1			17
Тема 11. Міжнародні готельні мережі як форма транснаціональних корпорацій в туризмі	11	12	1	1			10						
Тема 12. Управління готельними транснаціональними корпораціями	13	10	1	1			11						
Тема 13. Корпоративна соціальна відповідальність та корпоративна культура в міжнародному туризмі	13	13	1	1			11						
Разом за модулем 2		72	7	6			62	58	4	2			52
Разом за семестр		150	14	12			124	150	10	8			132

3. Темі лекцій

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Міжнародний туризм як багатогранне соціально-економічне явище	1
2.	Міжнародна співпраця в галузі туризму	1
3.	Індикатори розвитку міжнародного туризму	1
4.	Міжнародні туристичні організації	1

5.	Міжнародний туристичний бізнес в Україні	1
6.	Міжнародні туристичні операції	1
7.	Система якості сервісу у міжнародному туристичному бізнесі	1
8.	Транснаціоналізація туристичного бізнесу: передумови та еволюція розвитку	2
9.	Туристичні транснаціональні корпорації: особливості та напрями діяльності	1
10.	Управління туристичними транснаціональними корпораціями	1
11.	Міжнародні готельні мережі як форма транснаціональних корпорацій в туризмі	1
12.	Управління готельними транснаціональними корпораціями	1
13.	Корпоративна соціальна відповідальність та корпоративна культура в міжнародному туризмі	1

4. Теми семінарських, практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Міжнародний туризм як багатогранне соціально-економічне явище	
2.	Міжнародна співпраця в галузі туризму	1
3.	Індикатори розвитку міжнародного туризму	1
4.	Міжнародні туристичні організації	1
5.	Міжнародний туристичний бізнес в Україні	1
6.	Міжнародні туристичні операції	1
7.	Система якості сервісу у міжнародному туристичному бізнесі	1
8.	Транснаціоналізація туристичного бізнесу: передумови та еволюція розвитку	1
9.	Туристичні транснаціональні корпорації: особливості та напрями діяльності	1
10.	Управління туристичними транснаціональними корпораціями	1
11.	Міжнародні готельні мережі як форма транснаціональних корпорацій в туризмі	1
12.	Управління готельними транснаціональними корпораціями	1
13.	Корпоративна соціальна відповідальність та корпоративна культура в міжнародному туризмі	1

5. Теми самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Міжнародний туризм як багатогранне соціально-економічне явище	8
2.	Міжнародна співпраця в галузі туризму	9
3.	Індикатори розвитку міжнародного туризму	9
4.	Міжнародні туристичні організації	9
5.	Міжнародний туристичний бізнес в Україні	9
6.	Міжнародні туристичні операції	9
7.	Система якості сервісу у міжнародному туристичному бізнесі	9
8.	Транснаціоналізація туристичного бізнесу: передумови та еволюція розвитку	10
9.	Туристичні транснаціональні корпорації: особливості та напрями діяльності	10
10.	Управління туристичними транснаціональними корпораціями	10
11.	Міжнародні готельні мережі як форма транснаціональних корпорацій в туризмі	10
12.	Управління готельними транснаціональними корпораціями	11
13.	Корпоративна соціальна відповідальність та корпоративна культура в міжнародному туризмі	11

6. Методи та засоби діагностики результатів навчання:

- усне або письмове опитування;
- співбесіда;
- тестування;
- захист проєктів;
- пірінгове оцінювання.

7. Методи навчання:

- метод проблемного навчання;
- метод практико-орієнтованого навчання;
- кейс-метод;
- метод проєктного навчання;
- метод навчання через дослідження;
- метод навчальних дискусій та дебати;
- метод командної роботи, мозкового штурму.

8. Оцінювання результатів навчання.

Оцінювання знань здобувача вищої освіти відбувається за 100-бальною шкалою і переводиться в національну оцінку згідно з чинним «Положення про екзамени та заліки у НУБіП України».

8.1. Розподіл балів за видами навчальної діяльності

Вид навчальної діяльності	Результати навчання	Оцінювання
Модуль 1. Концептуальні засади міжнародного туристичного бізнесу		
Практична робота 1. Міжнародний туризм як багатогранне соціально-економічне явище	ПР 01, 10. Знати: сутність і функції міжнародного туризму як складової соціально-економічного розвитку суспільства. Вміти: аналізувати вплив міжнародного туризму на економіку, зайнятість і культурний обмін між країнами.	
Практична робота 2. Міжнародна співпраця в галузі туризму	ПР 01, 10. Знати: основні форми, напрями та інституції міжнародної співпраці в сфері туризму (наприклад, ЮНВТО, WTTC, двосторонні та багатосторонні угоди). Вміти: застосовувати знання про механізми міжнародної співпраці для оцінки її впливу на розвиток туризму	10
Практична робота 3. Індикатори розвитку міжнародного туризму	ПР 01, 10. Знати: основні індикатори розвитку міжнародного туризму (кількість міжнародних прибуттів, обсяги доходів, тривалість перебування, туристичні витрати). Вміти: аналізувати статистичні показники та використовувати їх для оцінки тенденцій і динаміки розвитку міжнародного туризму.	10
Практична робота 4. Міжнародні туристичні організації	ПР 01, 10. Знати: основні міжнародні туристичні організації (ЮНВТО, WTTC, IATA, PATA тощо), їхні функції, цілі та напрями діяльності. Вміти: характеризувати діяльність міжнародних туристичних організацій та визначати їхній вплив на розвиток світового туристичного ринку	10
Практична робота 5. Міжнародний туристичний бізнес в Україні	ПР 01, 10, 15. Знати: особливості організації міжнародного туристичного бізнесу в умовах українського ринку. Вміти: аналізувати і застосовувати моделі управління міжнародною туристичною діяльністю в Україні.	10
Практична робота 6. Міжнародні туристичні операції	ПР 01, 10, 15. Знати: суть і класифікацію міжнародних туристичних операцій, етапи організації виїзного та в'їзного туризму. Вміти: розробляти та аналізувати маршрути, програми і пакети туристичних послуг у рамках міжнародних операцій.	10
Практична робота 7. Система якості сервісу в	ПР 01, 10, 15. Знати: нормативно-правове регулювання якості сервісу в сфері міжнародного туризму.	10

міжнародному туристичному бізнесі	Вміти: застосовувати положення законодавства і стандартів при управлінні якістю обслуговування.	
Самостійна робота		10
Модульна контрольна робота 1.		30
Всього за модулем 1.		100
Модуль 2. Транснаціональні корпорації в туризмі		
Практична робота 8. Транснаціоналізація туристичного бізнесу: передумови та еволюція розвитку	<p>ПР 01, 04, 09, 10.</p> <p>Знати: нормативно-правове регулювання якості сервісу в сфері міжнародного туризму, міжнародні стандарти обслуговування та принципи ефективної комунікації зі споживачами.</p> <p>Вміти: застосовувати положення законодавства і стандарти якості при управлінні сервісом, організовувати обслуговування туристів з урахуванням міжнародних вимог і забезпечувати продуктивну комунікацію зі споживачами туристичних послуг.</p>	10
Практична робота 9. Туристичні транснаціональні корпорації: особливості та напрями діяльності	<p>ПР 01, 04, 09, 10.</p> <p>Знати: основні характеристики туристичних транснаціональних корпорацій, їхні особливості організації, структуру та ключові напрями діяльності на міжнародному ринку.</p> <p>Вміти: аналізувати діяльність транснаціональних туристичних корпорацій, визначати їхній вплив на глобальний туристичний бізнес.</p>	10
Практична робота 10. Управління туристичними транснаціональними корпораціями	<p>ПР 01, 04, 09, 10, 15, 22.</p> <p>Знати: принципи, процеси та технології організації й управління туристичними транснаціональними корпораціями, особливості їх функціонування на міжнародному ринку.</p> <p>Вміти: застосовувати сучасні управлінські підходи та інструменти для ефективного керівництва діяльністю туристичних транснаціональних корпорацій у глобальному середовищі.</p>	10
Практична робота 11. Міжнародні готельні мережі як форма транснаціональних корпорацій в туризмі	<p>ПР 01, 04, 09, 10.</p> <p>Знати: структуру, функції та особливості міжнародних готельних мереж як форм транснаціональних корпорацій у сфері туризму.</p> <p>Вміти: аналізувати діяльність міжнародних готельних мереж і застосовувати знання для управління їхньою діяльністю в умовах глобального туристичного ринку</p>	10
Практична робота 12. Управління транснаціональними корпораціями в туризмі	<p>ПР 01, 04, 09, 10, 15, 22.</p> <p>Знати: принципи, моделі та особливості управління транснаціональними корпораціями в галузі туризму, а також їхню організаційну структуру та механізми функціонування.</p> <p>Вміти: застосовувати сучасні управлінські підходи та технології для ефективного керування діяльністю туристичних транснаціональних корпорацій у міжнародному середовищі.</p>	10

Практична робота 13. Корпоративна соціальна відповідальність та корпоративна культура в міжнародному туризмі	ПР 01, 04, 09, 10, 15, 22. Знати: принципи корпоративної соціальної відповідальності (КСВ) та особливості формування корпоративної культури в міжнародних туристичних компаніях. Вміти: впроваджувати елементи КСВ і корпоративної культури в управлінські процеси міжнародного туристичного бізнесу для підвищення його ефективності та сталості.	10
Самостійна робота		10
Модульна контрольна робота 2.		30
Всього за модулем 2.		100
Навчальна робота		$(M1+M2)/2 \cdot 0,7 \leq 70$
Екзамен		30
Всього		$(\text{Навчальна робота} + \text{залік}) \leq 100$

8.2. Шкала оцінювання знань здобувача вищої освіти

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка за національною системою (екзамени / заліки)
90-100	відмінно
74-89	добре
60-73	задовільно
0-59	незадовільно

8.3. Політика оцінювання

Політика щодо дедлайнів та перескладання	Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання модулів відбувається із дозволу лектора за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
Політика щодо академічної доброчесності	Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Реферати повинні мати коректні текстові посилання на використану літературу
Політика щодо відвідування	Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись індивідуально (в он-лайн формі за погодженням із деканом факультету)

9. Навчально-методичне забезпечення

- Електронний навчальний курс дисципліни (на навчальному порталі НУБіП України <https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=2230>).
- Конспекти лекцій та їх презентації (в електронному вигляді).

10. Рекомендовані джерела інформації

Основна

1. Алієва-Барановська В.М., Дахно І.І. Міжнародний туризм. Київ: Центр навчальної літератури, 2020. 344 с.
3. Божидарнік Т.В., Божидарнік Н.В. Міжнародний туризм : навч. посіб. Київ: Центр навчальної літератури, 2021. 312 с.
4. Головня О.М. Міжнародний туризм : навч. посіб. / О.М. Головня, Ю.В. Ставська. Вінниця: ТОВ «Друг». 2020. 316 с.
5. Дехтяр Н.А. Світовий ринок туристичних послуг і пріоритети розвитку туризму в Україні : монографія / Н.А. Дехтяр. Харків: ФОП Лібуркіна Л. М., 2021. 470 с.
6. Смирнов І.Г., Любіцева О.О. Міжнародний туристичний бізнес і логістика в туризмі : навч. посіб. Київ: Ліра-К, 2022. 288 с.

Допоміжна

1. Атаманчук З.А. Глобальні тенденції розвитку міжнародного туризму в структурі світового ринку послуг. Бізнес Інформ. 2020. № 4. С. 21
2. Атаманчук З.А. Розвиток міжнародного туризму як шлях формування 11 крос-культурної толерантності. Бізнес Інформ. 2021. № 1. С. 58–64.
3. Семенко Б.В. Трансформація міжнародного туризму України (на рівні районів та міст обласного значення). Вінниця : Твори, 2022. 228 с.
4. Скарга О.О. Транснаціоналізація ринку туристичних послуг на етапі глобалізації: концептуально-організаційний аспект. Проблеми економіки. 2020. № 2. С. 63–70.